

Події революції 1905–1907 рр. в Україні

Презентацію виконала
Учениця 10-А класу
СЗШ №281 м.Київа
Доценко Тетяна

Причини революції 1905–1907 рр.

Економічні

- Суперечливі процеси модернізації;
- нерозв'язаність аграрного питання;
- збереження поміщицьких землеволодінь;
- малоземелля і безземелля селян

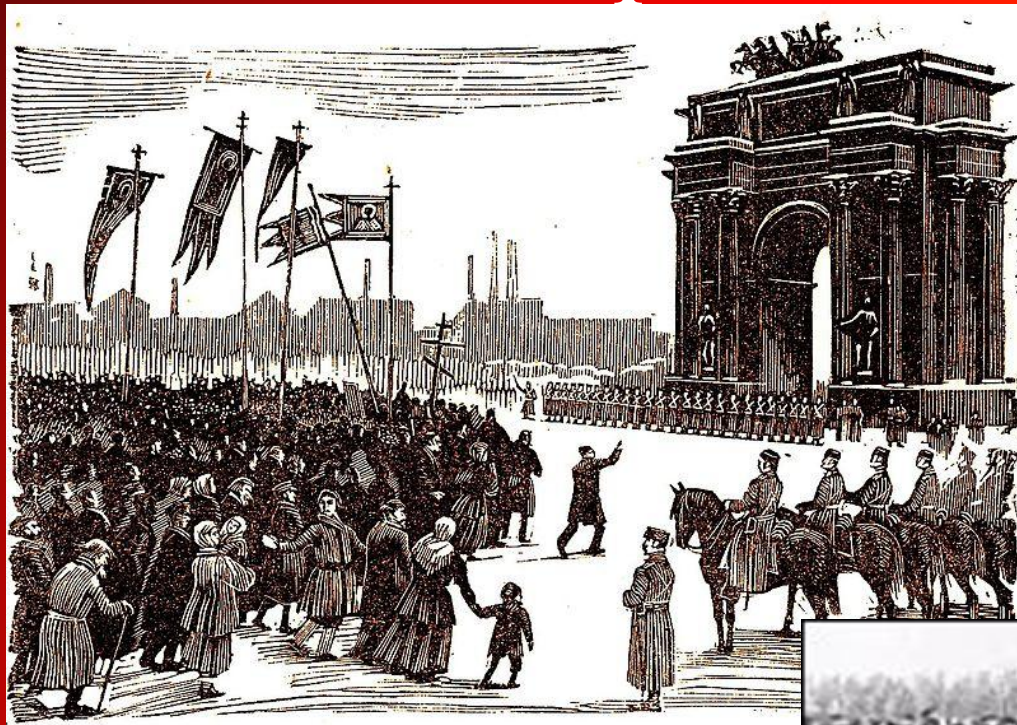
Політичні

- Самодержавна форма правління;
- відсутність демократичних прав і свобод;
- знищення будь-яких проявів волелюбності;
- втрата царом авторитету у зв'язку з поразкою в російсько-японській війні;
- поява політичних партій, розширення сфери їхніх дій, посилення впливу на народні маси

Соціальні

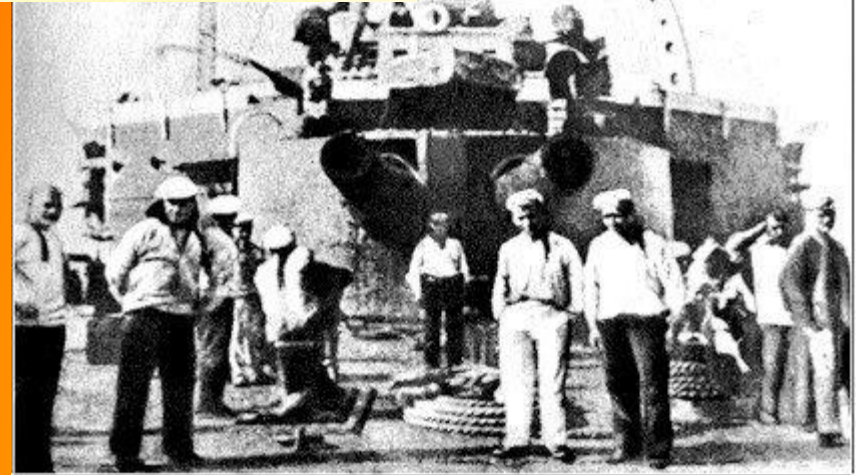
- Існування станових привілеїв;
- жорстка експлуатація робітничого класу;
- тяжке становище народних мас;
- масове безробіття;
- тяжкий національний гніт

«Кривава неділя»

Повстання на броненосці «Потьомкін»

Етапи революції 1905–1907 рр.

I фаза —
«піднесення»
(січень–
жовтень
1905 р.):

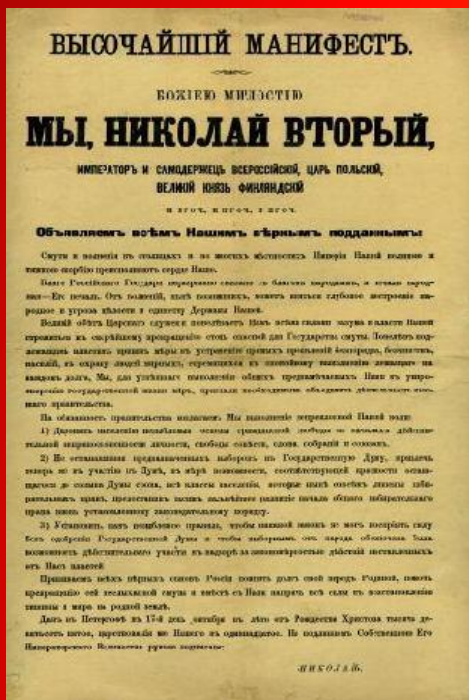
- Наростання масової боротьби, посилення її політичного характеру;
- політизація народних мас;
- активізація процесу самоорганізації суспільства (утворення політичних партій, рад, профспілок тощо);
- поширення хвилі заворушень серед селян та армії;
- переплетення та взаємовплив робітничого, селянського та національно-визвольних рухів

// фаза —
«кульмінація»
(жовтень — грудень
1905 р.):

- Коротка стабілізація в країні та певне розмежування політичних сил після публікації царського Маніфесту 17 жовтня;
- діалог та легальна взаємодія між опозицією та владними структурами;
- активне формування багатопартійної системи;
- організація лівими силами хвилі збройних повстань у грудні 1905 р. (повстанськими центрами в Україні були Харків, Олександрівськ, Катеринослав, Горлівка та інші міста)

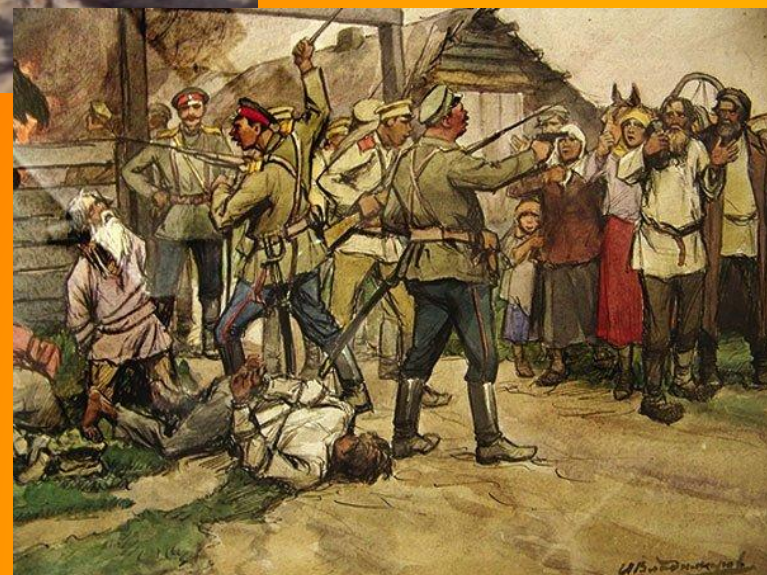
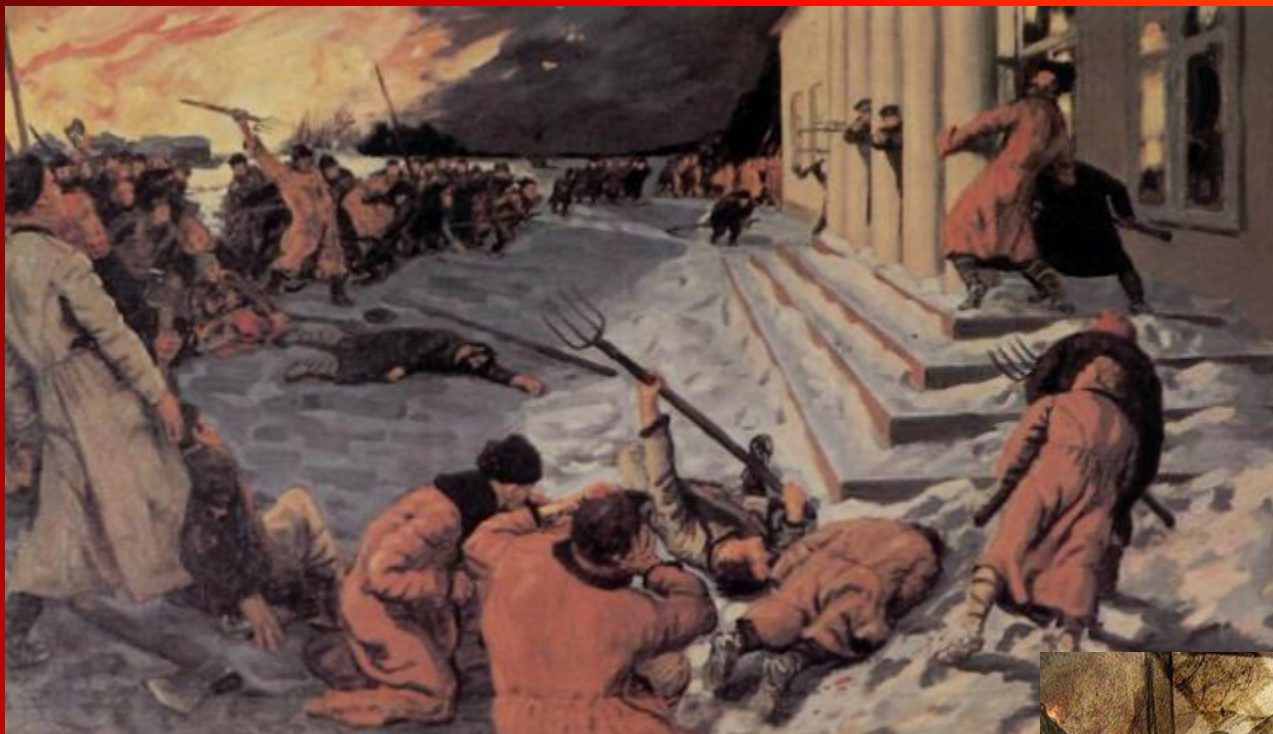

**III фаза —
«спад»
(січень
1906 —
червень
1907 р.)**

- Посилення репресій (каральні експедиції, арешти, обшуки тощо);
- зменшення масштабів та інтенсивності робітничих страйків та селянських виступів;
- перехід більшості політичних партій у підпілля;
- поширення серед революціонерів терористичних форм боротьби;
- спроби опозиції продовжити боротьбу парламентськими методами у стінах Державної Думи;
- перехід реакції у наступ

Повстання селян

Український національний рух

```
graph TD; A[Український національний рух] --> B[Вимоги українців:]; A --> C[Відбувається реорганізація українських партій:]; B --> D[ ]; C --> D;
```

Вимоги українців:

- Відновлення української державності (всі партії — за автономію, УНП — за самостійну Україну);
- ліквідація всіх заборон щодо української мови

Відбувається реорганізація українських партій:

- 1905 р. — утворилася Українська соціал-демократична українська партія (на базі РУП);
- УДП і УРП об'єднуються в Українську демократично-радикальну партію

Здобутки українського національного руху

- Листопад 1905 р. — закон, який дозволяв видання літератури національними мовами, створення культурно-освітніх товариств і відкриття театрів;
  - Травень 1906 р. — офіційне розпорядження про скасування обмежень проти української мови
-
- Починають виходити періодичні видання українською мовою:
    - листопад 1905 р. — перша газета «Хлібороб» у Лубнах;
    - грудень 1905 р. — перша щотижнева газета «Громадська думка»;
    - 1906 р. — виходило вже 20 періодичних видань
-
- У Наддніпрянській Україні починають діяти товариства «Прогрес» (1907 рік — 35 організацій), які поширювали українську літературу, створювали бібліотеки, видавали книжки, відкривали читальні по селах, вели боротьбу за введення української мови в школах, створювали кооперативи
-
- Відстоювалось право за запровадження української мови в школах: починають відкриватися початкові школи з українською мовою викладання, кафедри української мови в Одеському і Харківському університетах

Діяльність українських громад в I та II Державних Думах

I Державна Дума

Склад:

- Поміщики — 24 чол.
- Інтелігенція — 26 чол.
- Селяни — 42 чол.
- Робітники — 8 чол.
- Священики — 1 чол.

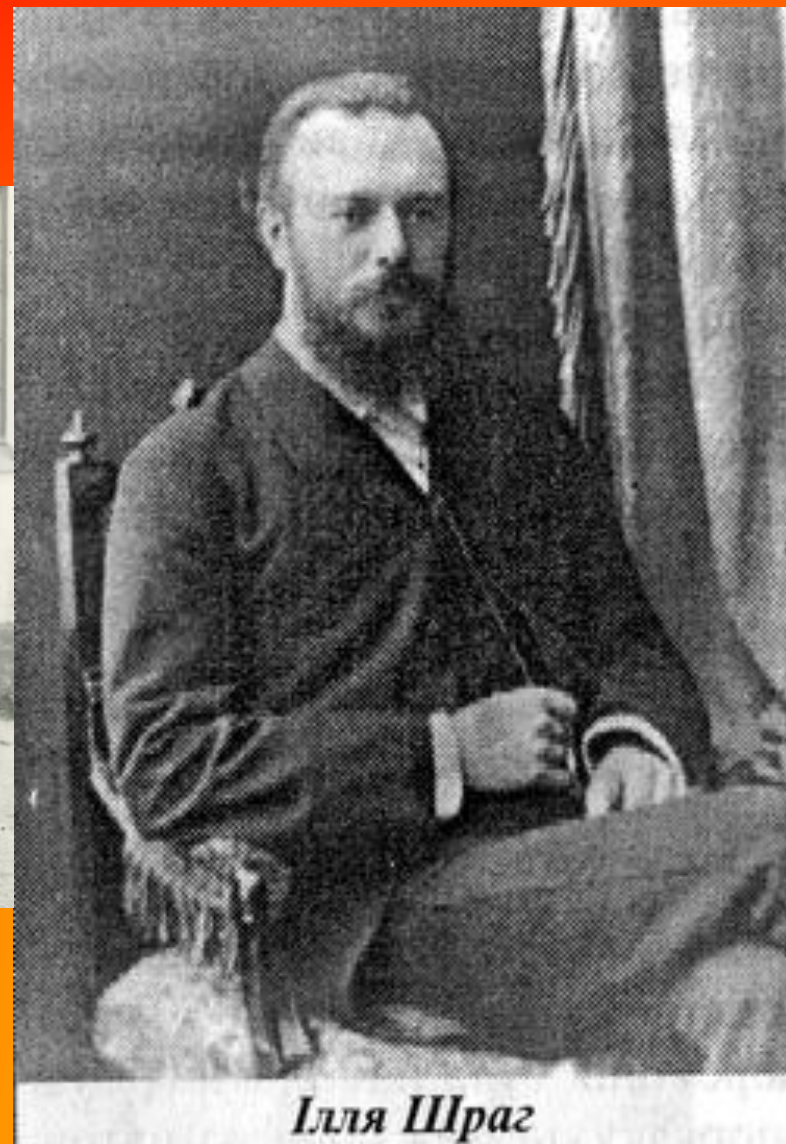

Діяльність:

- 45 депутатів об'єдналися в українську парламентську громаду;
- мали друкований орган «Український вісник»;
- голова громади — Ілля Шраг;
- домагалися автономії України та українізації державного управління і освіти

Депутати I Державної Думи

Ілля Шраг

II Державна Дума

Склад:

Поміщики — 16
чол.

Інтелігенція —
17 чол.

Селяни — 6
чол.

Робітники — 59
чол.

Священики — 4
чол.

Діяльність:

- 47 депутатів об'єдналися в українську парламентську громаду;
- мали друкований орган «Рідна справа — Вісті з Думи»;
- домагалися автономії України, місцевого самоуправління, української мови в школах, суді і церкві

Результати

Революція зазнала поразки, проте:

- були скасовані викупні платежі, скоротилися напівфеодальні методи експлуатації селян і станові обмеження;
- почалася аграрна реформа;
- робітники отримали право створювати профспілки, проводити економічні страйки, підвищилася їхня заробітна плата, скоротився робочий день;
- реалізувалися громадянські свободи, була скасована попередня цензура;
- був створений двопалатний парламент, який обмежив законодавчі повноваження царя;
- проте головні питання революції не були розв'язані: суспільний лад і державний устрій не були змінені, панівні верстви зберегли владу у своїх руках

Значення

- Виникли нові суспільно-політичні явища та тенденції, які надалі суттєво вплинуть на історичну долю України:
- відбувся процес зближення робітничого, селянського та національно-визвольного рухів;
- відбулися широкомасштабні народні виступи;
- народні маси усвідомили ефективність спільного натиску на владу;
- розширилися межі легальної політичної та культурної діяльності;
- активізувався процес масової самоорганізації суспільства (утворення політичних партій, рад, профспілок тощо);
- був створений офіційний канал впливу на владу — Державна Дума

Народні маси здобули дуже серйозний досвід боротьби. Події тих років переконливо продемонстрували, що поступок від самодержавства можна досягти лише шляхом широкого революційного руху

Джерела:

1. Усі уроки до курсу «Історія України». 10 клас.

Стандартний та академічний рівні.

2. Історія України. 10 клас. Готові дидактичні набори

3. Сайты

- www.academicpress.com
- www.britannica.com
- www.internetri.net/vv
- www.sociology.org
- www.sil.org/ethnologue
- www.utm.edu/research/iep
- www.nsta.org
- www.aboutislam.ws